

# BUDSTIKKEN

Den 290. dag i det år da Hitler lider endelig nederlag.

Nr.104

lørdag den 17. oktober

1942.

## Noen taler!

Det er alltid interessant å studere de taler som ledende statsmenn holder. Bedre enn noe annet gir de oss et inntrykk av situasjonen, og blir et viktig led i bedømmelsen av krigsbilledet.

I den siste tid har det vært holdt en rekke slike taler: Hitler, Göring, Churchill og Roosevelt. Studerer vi disse, og sammenholder dem, slår det oss straks at en sterk offensiv tone preger Churchill og Roosevelts taler. Aldri har vi hørt dem så seierssikre, og vi forstår at de er det, for vi følger det er realiteter og ikke tomme ord de farer med når de taler om de alliertes veldigje krigspotens nå, at transportkrisen er overvunnet, og at de militære forberedelser er så langt kommet at man befinner seg på terskelen til den offensive perioden i krigsførselen. - Helt annerledes var de tyske taler. Den defensive tone var utpreget, og de røpt utvilsomme indre vansker overfor et folk som alt er langt inne i nederlagsstemningen både p.g.a. kritiske ernæringsforhold og fordi de stadge skuffede forventninger er iferd med å rive dem ut av den demagogiske rus som dets ledere så lenge har klart å holde dem i. Vi må ha lov til å dra disse slutninger. Hvorfor skulle det ellers være så meget om å gjøre å bevise for folket at den nåværende ernæringsituasjon bare var en overgang til en stor og snarlig bedring? Hvorfor var det ellers så maktpåiggende å gjøre store anstrengelser i forsøket på å bevise at Tyskland nok skulle scire tilslutt, samtidig som nederlagets skremmende billende truende ble holdt fram for folket?

Forøvrig kan man si om Hitlers siste tale at den var svært intetligende, selv om den denne gang var holdt i en roligere og mer behersket tone enn man er vant til fra den kant. Men roen var ikke

naturlig. Utvilsomt v-er det tildelige store ord og uoppfylte gylne løfter som denne gang også tvang ham over på den oratorisk defensiv. Men et løfte ga han: Stalingrad skulle tas. Skal også dette relativt beskjedne løfte tre inn i rekken av hans mange store uoppfylte?

Hovedinntrykket av disse talene er utvilsomt en bekreftelse på hva vi lenge har håpet og trodd: Vendepunktet i krigen er nådd. Men derfor må vi ikke tro at veien fram til den endelige seier bare blir en behagelig parademarsj. - Ennå vil vi nok oppleve motgang og bitre skuffelser. Og om det som står igjen blir av kort eller lang varighet, så ligger nok ennå de tyngste tak foran oss.

++++++

## I år som ifjor!

Hitler må finne syndebukker for de mislykkede operasjoner i øst, og meldes det nå at sjefen for den tyske generalstab, general Halder, er blitt avskjediget. Samtidig er også meldt at generalfeltmarskalk von Bock, som har ledet angrepene mot Stalingrad, er trukket tilbake fra enhver kommando i felten.

++++++

I anledning bombeangrepet på Oslo er en rekke personer blitt pålagt å utrede såkalt erstatning på tilsammen  $3\frac{1}{2}$  mill. kroner. Bl. disse er Wilholmsens rederi pålagt å utrede kr. 400.000. - Skipsredrer Kåre Schöning kr. 100.000. - Joh. H. Andresen kr. 300.000. - Westye-Ekeberg kr. 50.000. - Rudolf Olsen Kr. 50.000. - og 4 brødre Mustad hver kr. 35.000. -

++++++

Det er meldt at ca. 70 tyskere omkom ved bombeangrepene på Oslo.

++++++

Mangelon på konvolutter begynner å bli prekär. Kan noen hjelpe oss?

Red.

## London radio 9. - 15. oktober.

Stalingrad holder fremdeles stand og det ser ut til at også initiativet ved kampene i selve byen mer og mer går over til russerne. Tyskerne har ført bort endel styrker fra byen for å møte Timosjenkos flankangrep fra n.v. som har hatt stadig framgang. Russerne har gjort denne angrepsfront områdene bredere idet de er gått over også på vestsiden av Don. Angrepet er ført så langt fram at russerne er innen synsvidde fra Stalingrad. Det samme er tilfelle med angrepet syd for byen hvor russerne også i det siste har hatt stor framgang. - I Kaukasus er det blitt kjempet heftig både i Mosdok og Novorossisjk områdene. Tyskerne har satt inn store styrker og har hatt voldsomme tap men russerne holder stand. - Ved Voronesj har russerne fortsatt framgang og sender stadig nye styrker over Don. - Ved Rejef (Midtfronten) holder tyskerne bare den sydlige del av byen. - Fra fronten forøvrig er det ikke meldt noe av særlig interesse.

Flyoffensiven over Tyskland og tyskokkupert område har fortsatt. Både natt til mandag, tirsdag og onsdag ble mål i Tyskland bombet, bl.a. byene Hannover og Kiel. Blant de stadige dagslysangrep på tyskokkupert område kan nevnes at 115 flyvende festninger og Liberator bombefly var over Nord-Frankrike fredag i forrige uke. De skjöt ned 48 fiendtlige maskiner på turon.

Fra slagmarken i Nord-Afrika inhet nytt. Malta har igjen värt utsatt for kraftige flyangrep. Siden lørdag er 84 aksefly skutt ned over Malta.

Den jap.flåte har etter hatt hard påkjennning. Ved et sjöslag ved Salomonøyene natt til mandag ble en stor jap.krysser, 4 destroyere og et stort transportskip senket. Tidligere er meldt at amk. ubåt har senket 1 krysser og 4 andre skip. Mange jap.skip er dessuten blitt sterkt skadet ved bombetreffer. - På Ny Guinea fortsatt all. framgang.

## London radio fredag den 16. oktober.

I Stalingrad har tyskerne begynt en ny offensiv, og angriper med store styrker på en 1 km.bred front i de n.v. bydele for å trenge gjennom fabrikkstrøket fram til Volga. De har hatt svært tap og allerede ved de første angrep ble 80 tyske tanks satt ut av virksomhet. Det levdes at angrepet nå blir det siste og avgjørende for år. N.v. og syd for Stalingrad har Timosjenko hatt fortsatt framgang, og har erobret flere tyske stillinger. - I Kaukasus fortsetter det harde tyske presset, men de blir overalt fortsatt holdt av russerne.

En stor styrke brit. bombefly angrep inatt Köln og andre mål i Rhinland. 18 brit. fly savnes. I Dagslys igår ble mål i Nord-Frankrike og Holland angrepet.

Aksens angrep mot Malta fortsetter og igår ble 15 fiendtfly nedskutt. Fra Egypt er kun meldt om all.luftvirksomhet mot fiendens baser og forsyningsslinner. - Brit.ubåter har i Middelhavet senket 3 fiendtlige transportskip og oppnådd torpedotreff på 4 andre.

Japannerne setter meget inn på å erobre tilbake øya Guadalcanar i Salomongruppen. Både jap. og amerikanerne har landsatt forsterknings og det pågår kampe tillands. - 19 jap.skip er siden søndag satt ut av funksjon, idet de enten er blitt senket eller sterkt skadet. - På Ny Guinea er det meldt om kraftig all.flyvirksomhet. - Amerikanerne har okkupert en øy til i den Aleutiske øygruppen.

Den schweitsiske presse gir et kraftig svar på den tyske kritikk mot pressen.

Laval som skal skaffe tyskerne 155.000 arbeidere til Tyskland manglet ved fristen utløp forleden 138.000 mann. Fristen er nå blitt forlenget til ut denne måned, og Laval gjør kraftige anstrengelser.

Send videre.